

συμβιωτικές δομές

Τα θέματα του εργαστηρίου περιστρέφονται γύρω από την συνθήκη της κατοίκησης. Τα σχεδιαστικά ερωτήματα, διαφοροποιημένα σε κάθε ομάδα, αφορούν χώρους διαμονής. Η διαμονή, μόνιμη ή προσωρινή, υπό κανονικές ή υπό ασυνήθιστες προϋποθέσεις, θα διερευνηθεί μέσα από το πρίσμα της συμβίωσης.

Η ιδέα της συμβίωσης μπορεί να εκδηλωθεί με πολλούς τρόπους και με διαφορετική ένταση. Μπορεί να αφορά μικρές ή μεγάλες ομάδες ατόμων ή οικογενειών. Μπορεί να είναι θεσπισμένη και διαρκής ή χαλαρή και συγκυριακή. Σε κάθε περίπτωση, θέτει το ζήτημα της κατοίκησης σαν υπόθεση μιας κοινότητας ανθρώπων κι όχι σαν το περιχαρακωμένο καταφύγιο ενός ατόμου ή ενός οικογενειακού πυρήνα.

Οι εργασίες θα πρέπει να δίνουν αρχιτεκτονική υπόσταση σε έναν επεξεργασμένο προβληματισμό σχετικά με τους κοινωνικούς όρους και την χωρική συγκρότηση της συμβίωσης. Ανεξάρτητα από την τελική τους κλίμακα, οι προτάσεις θα πρέπει να πείθουν για την λειτουργική και κτιριοδομική τους αποτελεσματικότητα.

ομάδα Κώστα Μανωλίδη

συν-οικία

Αντικείμενο της σχεδιαστικής μας έρευνας είναι ένα μικρό σύμπλεγμα κατοικιών στο όριο της πόλης του Βόλου, στο σημείο όπου ο χείμαρρος Άναυρος, λίγο πριν εκβάλλει στη θάλασσα, διασταυρώνεται με την οδό Πολυμέρη και με την παλιά γραμμή του τρένου του Πηλίου.

Σε όλο το μήκος της διαμορφωμένης κοίτης του Άναυρου διασώζονται ακόμη ομάδες λαϊκών κατοικιών των προσφύγων από τη Μικρά Ασία που είχαν εγκατασταθεί στην περιοχή. Γνωρίσματα αυτής της αρχιτεκτονικής ήταν τα μικρά μεγέθη, η πυκνή εναλλαγή όγκων και αυλών, η προσθετική ανάπτυξη, η πορώδης δομή, η αξιοποίηση των δωματίων κλπ. Όλα αυτά εξυπηρετούσαν έναν εξωστρεφή τρόπο ζωής που χαρακτηριζόταν μεταξύ άλλων και από διάφορες πρακτικές αλληλοστήριξης κι άτυπης ανταλλαγής υπηρεσιών και αγαθών.

Ένα τέτοιο πλαίσιο σχέσεων θα μπορούσε να αμβλύνει κάποιες από τις δυσκολίες και της παρούσας κατάστασης. Ο σχεδιασμός των κατοικιών θα δημιουργήσει τις προϋποθέσεις για την άσκηση παρόμοιων συμβιωτικών πρακτικών εντός του μικρού οικιστικού συγκροτήματος. Οι εσωτερικές αναδιπλώσεις του χώρου, οι διαδρομές, οι αυλές και οι ανυψώσεις δεν θα επιδιώκουν μόνο την επαφή με το φως του ήλιου και τον αέρα της θάλασσας αλλά θα διασφαλίζουν και την δυνατότητα επαφής και σύμπραξης των κατοίκων. Επιπλέον, αυτή η διερεύνηση θα επιτρέψει την αναθεώρηση ορισμένων συμβάσεων και διατάξεων της οικιακής ρουτίνας.

Σε ένα οικόπεδο περίπου 500 τ.μ. θα σχεδιαστούν κατοικίες για 5 οικογένειες διαφορετικού μεγέθους. Τα χαρακτηριστικά των οικογενειών και το είδος των σχέσεων συνεργασίας και συμπληρωματικότητας που θα τις συνδέουν θα προσδιοριστούν ελεύθερα. Η εξασφάλιση καλής πρόσβασης, υπαίθριου χώρου όπως και φυσικού φωτισμού και αερισμού είναι υποχρεωτική για κάθε μονάδα. Οι τελικές προτάσεις θα είναι επεξεργασμένες σε κλίμακα 1:50.

Η εργασία θα ξεκινήσει με την συστηματική παρατήρηση των συνθηκών της περιοχής. Κάθε ομάδα καλείται να εντοπίσει και να καταγράψει χωρικά και κατασκευαστικά στοιχεία από τα προσφυγικά (ή μη) κτίσματα της περιοχής. Αυτά τα αρχιτεκτονικά αποσπάσματα θα συστηματοποιηθούν σε κατάλογο προκειμένου στη συνέχεια να συναρμολογηθούν εκ νέου σε χωρικούς πυρήνες οι οποίοι θα διαμορφώσουν τη μήτρα της νέας αρχιτεκτονικής συμβιωτικής πλοκής.